

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਲਮ 'ਚੋਂ ...

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ - ਭਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰਬਾ

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕੀਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਰੀਸੈਟ

ਅੱਜ ਰੀਸੈਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਵਰਤਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ। ਜਦ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸਦਾ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਚਾਹੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਚਾਹੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਾਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ, ਸਾਡਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ, ਹੈਗ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੋਨ ਮੁੜ ਪਹਿਲਾ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਨੂੰ ਰੀਸੈਟ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਿਜੀ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਲਈ ਲੋਕਾਈ ਨਾਲ ਲੁੱਟ-ਘਸ਼ੁੱਟ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਿੰਟ-ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਡਦੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਕਾਸ਼ ਦੀ ਹਵਾ ਪਲੀਤ ਕਰ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਰੋਡ ਚੌੜੇ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ ਕਰੋੜਾਂ ਦਰਖਤਾਂ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਕਸ਼ਸ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਭੈੜੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ, ਅੱਜ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬੱਚੇ ਫੋਨਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਨਾਤੇ ਟੁਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇੱਕ ਖੜੋਤ। ਪਰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਸਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ? ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕੁੱਝ ਪਲਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁੱਝ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ! ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੀਸੈਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮਹਾਮਾਰੀ ਤਾਂ ਚੀਨ 'ਚੋਂ ਆਈ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਈ ! ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਣਾਏ ਸਾਮਾਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਕਦੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤਾਂ ਪਾਵੇ। ਚੀਨ ਨੇ ਨਕਲੀ ਚੰਦ ਬਣਾ ਕੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਪ ਰੱਬ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰੱਬ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟਰੇਲਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਰਾਈਸ ਚਮਗਾਦੜ ਦੇ ਸੂਪ 'ਚੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਕੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਲੀਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਈ ਪੁਰਾਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੈ ਕਿ 1965 ਦੀ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਚੀਨ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨਕਲੀ ਆਰਮੀ ਸੈਨ (ਫੌਜੀ) ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿਤੇ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਰਿਮੋਟ ਤੇ ਚਲਦੇ ਸਨ। ਮਰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੇ-ਜਾਨ ਚੀਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਮਰੇਗੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੀਨ ਦੇ ਨਕਲੀ ਫੌਜੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਕਈ-ਕਈ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਚੀਨ ਵਾਈਰਸ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੜਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਜਾਏ ਵਾਈਰਸ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਹੋ ਉਲਟ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਈਰਸ ਲੀਕ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਭਾਰੂ ਪੈ ਗਿਆ। ਬੈਰ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਟਾਈਮ ਪੈ ਕੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਈਰਸ ਨਾਲ ਹੈ।

ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਹੁਤ ਬਣ ਗਏ, ਮੰਦਿਰ ਬਹੁਤ ਬਣਾ ਲਏ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਆਹ ਦਿਨ ਨਾ ਵੇਖਣੇ ਪੈਂਦੇ। ਭਲਿਓ ਮਾਨਸੋ! ਜਰਾ ਸੋਚੋ? ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਆਈ ਹੈ 'ਚੀਨ' ਉਥੋਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਮੰਦਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੀ ਵਾਧੂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਥੋਂ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਆ ਗਈ। ਜੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾ ਬਣਾਓ, ਜੰਮ-ਜੰਮ ਬਣਾਓ। ਪਰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ। ਪੰਜਾਬ, ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਹੀ ਕਿਹ ਲਵੋ (ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ? ਇਕੱਲੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਬਿਲਭਿੰਗਾਂ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ! ਖਾਲਸਾ ਏਡ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹ ਕੇ ਵੇਖੋ! ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 100 ਹਸਪਤਾਲ ਖੜਾ ਕਰ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਓ ਕੌਣ? ਡਾਕਟਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣਗੇ? ਲੈਬਾ ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਰ ਲੈਬ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਕਿੱਥੋਂ ਲਿਆਉਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧ ਲੋਕ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਲ ਆ ਕੇ ਜਿਆਉਂਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਨਾ ਖਾਏ ਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਸਾਈਦ ਅਜਿਹੀ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਨਾ ਹੀ ਫੈਲਦੀ। ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਦੇ ਕੋਈ ਦਿਆ ਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਰਾਕਸ਼ਸਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਿੰਗ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਵੀ ਦਿਆ, ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਵਾਲੇ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੈਕੰਡੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਖਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਹੱਥ ਸੁੱਚੇ ਰੱਖਣੇ ਭਾਵ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੱਥ ਧੋਣੇ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਜਗਾ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਉਣੀ, ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦਾ ਬਣਿਆ ਭੋਜਨ ਨਾ ਫਕਣਾ, ਆਪਣਾ ਬਰਤਨ ਆਪ ਸਾਫ਼ ਕਰਣਾ, ਟੂਟੀ/ ਨਲਕੇ ਤੋਂ ਜਲ ਫਕਣ ਲੱਗਿਆ ਪਹਿਲੇ ਟੂਟੀ ਨੂੰ ਮਾਂਝਣਾ, ਖੰਘਣ ਜਾਂ ਫਿਕ ਮਾਰਣ ਲੱਗੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਕੱਪੜਾ ਕਰਣਾ, ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਣਾ। ਅੱਜ ਇਹ ਸਭ ਸਲਾਹਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਰਹੋ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਠੀਕ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪਏ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ।

ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ, ਮਸਜਿਦ, ਚਰਚ ਤੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੱਟੜਤਾ ਤੇ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਨੇਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਕੰਮ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੰਗਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਆਵੇ। ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਲਾਈਏ। ਮੰਨੋ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੋ ਪਰ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਇਥੇ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਫੈਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਿੱਟਾ ਵਿੱਚ ਪਰਲੇ ਆ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਇੰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਰਦਾਸਾ ਹੀ ਬਚਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰ ਦਾ ਭੁੱਲਿਆ ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਮੁੜ ਆਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਹੁਣ ਵੀ ਵੇਲਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰ ਪੰਚਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨੀਏ।

ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਕਤ ਵੇਖ ਲਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਰੀਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਖੜੋਤ ਲਿਆਈ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਹ ਮਹਾ-ਮਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰੇ। ਅੱਜ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਬੌਧਾ ਹੱਥ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਸੁੱਪ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਝੂਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਣ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਵੈਨੇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਪਾਨ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਥਾਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬਾਦਰ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਗਿਰਾਵਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੇ ਟਹਿਲਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਅਸਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ-ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਅੱਜ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀ ਚੈਨ ਵੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਸ਼ਈ ਲੋਕ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਚੱਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੰਦੇ ਦੀ ਕੀ ਔਕਾਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਕੁੱਦਰਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਹਨ।

ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ 'Mehak Watan Di Live' • ਲਾਈਵ

Titel Regd. No. PUNPUN 04016 Year 05 Edition 01 Issue Date: 02-April-2020

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਭਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰਬਾ

ਆਨਰੇਰੀ ਉੱਪ-ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਭਾਗਵੰਤੀ ਪੁਰਬਾ

ਸੰਪਾਦਕ : ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਤਾਰੇਵਾਲਾ

ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਾਦਕ : ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧੰਮੂ

ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਪਾਦਕ : ਜਸਵੀਰ ਪੁੜੈਣ

ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ : ਇਕਬਾਲ ਖੋਸਾ

ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ : ਬਾਬਾ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਹਾਰਾ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ : ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਸੀਬ ਬਾਵਾ

ਸਾਹਿਤਕ ਸਲਾਹਕਾਰ : ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬੌਡੇ

ਨਜ਼ਰੀਆ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ...!

- ਭਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁਰਬਾ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ')

'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਭੇਜੀਆ ਗਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਹਰ ਗਲੀ, ਮੁਹੱਲੇ, ਮੋੜ ਤੇ ਦੋ-ਦੋ, ਚਾਰ-ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋਆ-ਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਭੇਡ ਚਾਲ ਚੱਲ ਪਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੰਨੀਆਂ ਜਿਆਦਾ ਖਬਰਾਂ ਤੇ ਫੋਟੋ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਨਲਾਈਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣੀਆਂ ਵੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਦੋਸਤੋ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰਿਓ! ਦਾਨ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕਰੀਏ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀ

ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਮਾਉਣ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰੋ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋ-ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਫੋਟੋ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਵਾਈਰਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਲੀਲ ਨਾ ਕਰੋ।

ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸਹੀ ਮੱਦਦ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਫੋਟੋ ਖਿਚੋ, ਨਾ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਵਖਾਓ, ਨਾ ਪੈਕੇਟ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੰਦ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਰੱਖ ਆਓ। ਸੱਚੀ ! ਰੱਬ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਮਨਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਓ।

ਘਰੇ ਰਹੋ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੋ।

What would this help be like?
Neither took photo, nor showed my face,
nor wrote my name on the pack,
Just kept the ration at the door and
went..!

- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ : 1. 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਫਰਜ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜਾਂ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਯੋਗ ਹੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਦਾਰਾ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 2. 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀ ਪੇਪਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 3. ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਤਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। 4. ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਚੰਦਾ 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ' ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਉਣਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। 5. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਮੈਟਰ ਬਾਰੇ ਅਦਾਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 6. 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਝਗੜੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 7. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੈਟਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੇਪਰ ਛਪਣ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। 8. ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਲੇਖਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ 1. 'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਣ ਸਮੇਂ ਲੇਖਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਕੇ ਭੇਜਣ ਕਿ ਇਹ ਰਚਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਰਚਨਾ ਹੈ। 2. ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖ ਲਵੋ, ਰਚਨਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਛਪਣਯੋਗ ਰਚਨਾ ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਗਰ ਟਿਕਟ ਲੱਗਾ ਅਡਰੈਸ ਕੀਤਾ ਲਿਖਾਵਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। 3. ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਾਫ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਈਮੇਲ ਅਡਰੈਸ 'ਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ। 4. ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਟਾਈਟਲ ਡਿਜ਼ਾਇਨਿੰਗ : **WP&S**
ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਪੋਸਟਰ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।
ਮੋ. 98153-78692

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ
'ਮਹਿਕ ਵਤਨ ਦੀ ਲਾਈਵ' ਪੇਪਰ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
Help Line: (+91) 9988-92-9988 ਤੇ
ਸਿਰਫ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।